

B A L L A

Clementis, vii.

In Cena Domini

lecta in Urbe veteri

Anno. M. D. xxviii

in qua Urbis dire

ptores perhorredo

eterne maledictiois

Anathemate nunc

primis dānati sunt.

CLEMENS Episcopus, seruus
seruorum dei, ad futurā rei memoriam.

¶ Consueuerūt Romani Pontifices, prædecessores nostri, ad retinendā puritatem religionis Christianæ, & ipsius unitatem, quæ in coniunctione membrorum adunum caput, Christum uidelicet, eiusq; Vicarium principaliter consistit, & sanctam fidelium societatem ab offensione seruandam, arma iustitiæ, per ministerium Apostolatus in præsentī celebritate exercere.

¶ Nos igitur uetustum & solēnem hunc morem sequentes excōmunicamus & anathematizamus ex parte Dei omnipotentis Patris & filii & spiritus sancti, auctoritate quoq; beatorum Apostolorum Petri & Pauli, ac nostra, omnes hæreticos, Gazaros, Paterenos, Pauperes de Lugduno, Arnaldistas, Spironistas, Passagerios, Vicesistas, seu Vssitas, Fraticellos de opinione nuncupatos, Necnon per se, re. Leonem Papam X. prædecessorem nostrum superioribus annis damnatam, impiam & abominabilem Martini Lutheri hæresim sequentes, ipsiq; Martino, quominus puniri possit, quomodolibet fauentes, & quoslibet alios hæreticos, quocūq; nomine censentur, ac omnes fautores, receptatores, librorūq; suorum aut quorumuis aliorum eiusdem sectæ sine auctoritate nostræ sedis Apostolicæ quomodolibet legentes, aut in suis domibus tenentes, aut imprimentes, aut quomodolibet defendentes ex quauis causā publice uel occulte, quouis ingenio uel colore, & generaliter quoslibet defensores eorundem.

¶ Item excōmunicamus, & anathematizamus oēs Piratas,

Cursarios, Latrūculos Maritimos, & illos præcipue qui mare nostrum a monte Argentario usq; Terracinam discurrere & nauigātes in illo deprædari, mutilare, interficere, ac rebus & bonis suis spoliare præsumpserunt hætenus & præsumunt, ac omnes receptatores eorundem & eis auxilium dantes consilium uel fauorem.

CItem excōmunicamus & anathematizamus omnes, qui in terris suis noua pedagia imponunt, uel prohibita exigunt.

CItem excōmunicamus & anathematizamus omnes Falsarios bullarum seu literarum Apostolicarū, & supplicationū, gratiam, uel iusticiam concernentiū, per Romanū Pontificē uel Vicecancellarium, seu gerentes uices eorum aut officium Vicecancellarii, S. R. E. de mandato eiusdē Romani Pontificis signatarum, aut sub nomine eiusdē Romani Pontificis, Vicecancellarii, aut gerentium uicem prædictorum signātes supplicationes easdē, extendentes Capitulum ad falsariorū, cum omnibus pœnis in eo contentis ad falsificantes, seu mutantas supplicationes per nos seu de mādato nostro signatas & datatas sine nostra & Datarii nostri licentia.

CItē excōmunicamus, & anathematizamus omnes illos qui Equos, Arma, Ferrū, filum ferri, stānum, æra, bandaraspātā, auricalcum, sulfur, salnitrum, & omnia alia ad faciendū artelarias opportuna, & quæcūq; instrumenta, arma seu machinas offensiuas necnon funes & alia rei nauticæ necessaria lignamina, & alia prohibita deferunt Sarracenis, Turcis, & aliis Christiani nominis inimicis, quibus Christianos impugnant, quibusuis priuilegiis & concessionibus quibuscūq; principibus, aut dominiis, seu priuatis personis per nos & sedem prædictam hætenus forsan concessis quas illis nolumus in

aliquo suffragari.

¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes impe-
dientes seu inuadentes uisualia seu alia ad usum Romanæ
Curie necessaria adducetes, uel qui, ne ad Romanam Curiam
ipsam adducantur, uel deferantur impediunt, seu perturbant,
& qui talia faciunt, uel defendunt, cuiuscumque fuerint ordinis,
preeminentie, conditionis & status, etiam si Pontificali, Re-
gali, Reginali, aut alia quauis ecclesiastica, uel mundana pre-
fulgeant dignitate.

¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos qui
ad sedem apostolicam uenientes, & recedentes ab eadem, Necnon
omnes illos, qui iurisdictionem ordinariam, uel delegatam
aliquam non habentes, in eadem Curia morantes, temeritate
propria rapiunt, spoliant & detinent, aut ex proposito deli-
berato uerberare, mutilare, uel interficere presumunt, & qui
talia fieri faciunt, seu mandant.

¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes temere
mutilantes, uerberantes, uulnerantes, interficientes, capientes,
carcerantes, & detinentes Patriarchas, Archiepiscopos, &
Episcopos eorumque mandatores.

¶ Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos,
qui per se, uel alium seu alios, quascumque personas ecclesiasti-
cas, uel seculares, ad Romanam Curiam, super eorum causis
& negotiis recurrentes, illaque in eadem Curia prosequentes aut
procurantes, negotiorumque gestores, aduocatos, uel procura-
tores ipsorum, uel etiam auditotes, seu iudices super dictis
causis, seu negotiis deputatos occasione causarum uel nego-
tiorum huiusmodi uerberant, mutilant uel occidunt, seu bonis
spoliant, ac illos qui ne literis, & mandatis apostolicæ sedis

& legatorum ac nuntiorum & iudicum delegatorum eiusdem gratiam, uel iustitiam cōcernentibus, decretisq; super illis, & cæteris iudicatis, processibus & executorialibus, non habito primum eorum beneplacito, & assensu pareatur, neue tabeliones & Notarii super huiusmodi literarum, & processuum executione, instrumeta uel acta cōficere, aut facta parti cuius interest, tradere, sub grauissimis pœnis prohibere, statuere, seu mādare, quie in animarum eorūden. periculum, se a nostra, & Ro. Pont. pro tempore obedientia pertinaciter subtrahere, seu quomodolibet recedere præsumūt, quie iurisdictiones, seu fructus, redditus, & prouentus ad ecclesiasticas personas ratione ecclesiarum, monasteriorū & aliorū beneficiorum ecclesiasticorū per eas obtetorum pertinētes usurpant uel surripiunt, seu quauis occasione uel causa sine Ro. Pont. expressa licētia sequestrāt, uel qui per se, uel alium, seu alios directe uel indirecte prædicta exequi, uel procurare aut in eisdem cōsiliū, auxiliū uel fauorem præstare nō ueretur, cuiuscūq; præeminētiæ, dignitatis, ordinis, conditionis, aut status fuerint, & si Pōtificiali, Regali, Reginali, uel quauis alia præfulgeāt dignitate, Innouamusq; decretum super his in moderno Lateranens. Concilio editum, & cum omnibus pœnis in eo contentis.

¶ Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes mutilantes, uulnerātes, & interficiētes, seu capientes, & derinētes, seu deprædantes Romipetas, & peregrinos ad urbē causa deuotionis seu peregrinatiōis accedētes, & in ea morātes uel recedētes ab ipsa, & in his dātes auxiliū, cōsiliū, uel fauorē.

¶ Itē excōmunicamus, & anathematizamus omnes illos qui per se uel alium, seu alios directe, uel indirecte, sub quocūq;

titulo uel colore occupāt, detinēt, uel hostiliter destruūt, seu inuadūt, aut occupare, detinere, uel destruere, aut inuadere hostiliter præsumunt in totum, uel in partem, almam Urbē, Regna Siciliæ seu Trinacriæ, Insulas Sardinia & Corsicæ, Terram citra pharum, Patrimonium beati Petri in Tuscia, Ducatum Spoletanū, Comitatum Venasini, Sabinensem, Marchiæ Anconitanæ, Massæ Trebariæ, Romandiolæ, Campaniæ, & Maritimæ prouincias illarumq; terras & loca, ac terras specialis cōmissionis Arnulfoꝝ, Ciuitatesq; nostras Bononiā, Ferrariā, Beneuentū, Perusiam, Auinionē, Ciuitatē Castelli, Tudertū, & alias Ciuitates, Terras, & loca, uel iura ad ipsam Romanam Ecclesiam spectantia & pertinentia, & adhærentia, ac fautores & defensores eorum seu in his dantes auxilium, consilium, uel fauorem.

¶ Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes & singulos Vicecācellarios, & cōsiliarios, ordinarios, & extraordinarios quorūcūq; Regum & Principum ac Cācellariorum, Cōsiliorum, & parlamētorum, Necnō procuratores generales eorūdem, uel aliorum principū seculariū, etiam si Imperiali, Regali, Ducali, uel alia quacūq; præfulgeāt dignitate, necnō Archiepiscopos, Epōs, Abbates, & Cōmendatarios, eorūq; Vicarios, & officiales qui per se uel aliū seu alios quorūcūq; exemptionum uel aliarum gratiarum & litterarum Apostolicarum, necnon decimarum, & beneficiales ac alias spirituales, & spiritualibus annexas causas ab Auditoribus, & cōmissariis nostris (ut eorum uerbis utamur) auocant ac executiones monitoriorum, citationū, inhibitionū, sequestroꝝ, executorialium, & aliarum literarū Apostolicarū tam gratiā q̄ iustitiā cōcernentiū, a nobis necnō Camerario & præsidē

tibus Camere Apostolicæ, ac Auditoribus & commissariis
Apostolicis, in eisdem causis pro tēpore emanatarū, illarūq;
cursum, & audientiam, ac personas, capitula, cōuentus & col
legia causas ipsas prosequi uolentes auctoritate laicali impe
diunt, & se de illarum cognitione tāq; iudices intromittere,
ac partes attrices q̄ illas cōmitti fecerunt, et faciunt, ad reuo
candum seu reuocari faciendum citationes uel inhibitiones
aut alias literas in eis decretas, et ad faciendū eos contra quos
tales inhibitiones emanarunt a censuris et pœnis in illis con
tentis absolui ordinant uel compellunt.

¶ Itē excōmunicamus, et anathematizamus oēs Sanctōrū
reliquiarum, et ornamentorum ecclesiasticorū quorūcūq;
calicum, crucum, candelaborū, thuribulorum, uasorū argē
teorum et aureorū ac uestium Sacrarū ad diuinum usum de
putatarum ex Basilicis et Ecclesiis tam Vrbe q; extra illius
moenia cōsistentibus et aliarum quarūcūq; rerū in ipsa Vrbe
tēpore illius direptionis usq; in præsentē diē nequiter abla
tarum ablatores et illarū occupatores, ac quoscūq; alios ad
quorum manus res ipsæ quocūq; titulo aut ex quauis causa
sciēter peruenerint et exstant, cuiuscūq; fuerint ordinis uel
præeminētiae, cōditionis, status, etiam si Pontificali, Regali,
Reginali, aut alia quauis Ecclesiastica uel Mundana præful
geant dignitate, quibusuis priuilegiis et concessionibus
quibuscūq; psonis per nos et sedē prædictā hætenus forsan
cōcessis, quas illis nolumus in aliquo suffragari.

¶ Item excōmunicamus, & anathematizamus omnes & sin
gulos illos etiā si Patriarchali, primatiali, Archiepiscopali,
Episcopali uel maiori Ecclesiastica, aut Imperiali, Regali,
Reginali, Ducali uel alia quauis præfulgeant dignitate, ho

nore seu præeminentia, qui sub quibusuis poenis quibuscūq;
personis in genere, uel in specie, ne aliquis literas Aposto/
licas etiam in forma breuis tam gratiam q̄ iustitiā cōcernen.
etiam citationes & executoriales, q̄ a sedē prædicta emana/
runt et pro tempore emanabunt, sine eorum uel Principum
beneplacito & examine executioni demandent, inhibent, ac
notarios executores uel subexecutores, literarum, monitorio
rum, citationum, & inhibitionum hmoi capiunt, incarcerāt,
& detinent uel capi & incarcerari & detineri faciūt, & qui ex
eorum officio uel ad instantiam quorūcūq; personas eccle/
siasticas & capitula, conuentus & collegia Ecclesiarum qua/
rūcūq; coram se ad eorum tribunal, audientiam, cancellariā,
coniūlium, uel parlamentum trahunt ac præter iuris cōmunis
dispositionē trahi faciūt, uel procurāt, directe uel indirecte,
quouisquesito ingenio, uel colore, necnon qui statuta, ordi/
nationes, constitutiones pragmaticas, seu quæuis alia decreta
in genere uel in specie ex quouis causa & quouisquesito co/
lore & sub prætextu literarum apostolicarum in usu nō rece/
ptarum & reuocatarum hæctenus fecerunt, ordinarūt, seu pu/
blicarunt, ac facient, ordinabunt & publicabunt in futurum
per quas & quæ libertas ecclesiastica tollitur seu in aliquo læ/
ditur uel deprimatur, aut alias quoquomodo restringitur, seu
nostris & apostolicæ sedis iuribus quomodolibet tacite uel
expresse, directe uel indirecte præiudicatur, Declarātes nihi/
lominus ac protestantes, prout tenore præsentium declara/
mus, ac expresse protestamur absolutionem hodie uel alias
etiam solēniter per nos faciēdam præfatos supranominatos
& qualificados ac Vicecancellarios, cōsiliarios, & procurato/
res, ac alios excōmunicatos p̄dictos nisi prius statim statuta,

ordinationes, constitutiones pragmaticas & decreta hmoi publice reuocarint, & ex Archiuuis seu capitularibus locis aut libris in quibus annotata reperiuntur deleri & cassari, ac nos de reuocatione & cassatiōe huiusmodi certiores fecerint & alias a præmissis cum uero proposito ulterius similia non cōmittendi destiterint comprehendere, nec illis aliter suffragaturam fore, ac insuper in præmissis omnibus & singulis ac aliis quibuscūq; iuribus sedi Apostolicæ, a. S. R. F., undecūq; & quomodolibet quæsitis seu quæredis per quoscūq; actus contrarios aut quolibet præiudicantes tacitos uel expressos a nobis uel sede Apostolica quolibet factos, aut fiendos, aut quēcūq; temporis fluxum seu patientiam, uel tolerantia nostram nullatenus quomodolibet præiudicari debere, aut quomodolibet posse,

¶ Non obstantibus quibuscūq; privilegiis, & indulgentiis, ac literis Apostolicis, generalibus uel specialibus eis, uel eorū alicui, uel aliquibus cuiuscūq; ordinis, status, uel cōditionis, dignitatis, uel præminentia fuerint, etiā si (ut præmittitur) Pontificali, Imperiali, Regali, Reginali, seu quauis alia ecclesiastica, uel mūdana præfulgeant dignitate, a prædicta sede, sub quauis forma, uel tenore concessis, quod excōmunicari, & anathematizari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam ac de uerbo ad uerbum, de indulto huiusmodi, ac ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus & dignitatibus eorum mentionem, nec non consuetudinibus, & obseruantis scriptis, & non scriptis, & aliis contrariis quibuscūq;, per quæ contra nostros processus huiusmodi, ac sententias, quominus includātur in eis, se iuuat

re ualeant, aut tueri & quæ quo ad hoc, penitus tollimus, & omnino reuocamus, et a quibus quidem sententiis, nullus per alium quam per Romanum Pontificem, nisi in mortis articulo constitutus, absolui possit, nec etiam tunc, nisi de stādo Sanctæ Romanæ Ecclesiæ mandato, satisfactione, & sufficienti cautione præstitis, etiam prætextu confessionalium, seu quarumuis facultatum uerbo, literis, aut quauis alia scriptura, etiam in qua quod sola signatura sufficeret, concessæ et quæuis derogatoriarum derogatoriæ fortiores, et efficaciores insolitæ clausulæ apparerent, quibusuis psonis cuiuscunq; præeminētia, dignitatis, cōditionis, aut status fuerint, etiā si (ut præmittitur) Pontificali, Imperiali, Regali, Reginali, uel quauis alia præfulgeant dignitate, Religiosis, & secularibus utriusq; sexus, Capitulis, Collegiis, conuentibus, ordinibus etiā mendicantiū, & Militariū hospitalibus, Cōfratris, Vniuersitatibus concessarum a nobis, uel a prædicta sede, & quas concedi quomodolibet contingeret in futurum.

¶ Illos autem qui contra tenorem præsentium talibus, uel eorum alicui uel aliquibus absolutionis beneficiū impédere de facto præsumpserint, excōmunicationis, & anathematizationis sentētia innodamus eisq; prædicationis, electionis, administrationis sacramentorum, & audiendi confessiones officia interdiciamus, prædicentes, & declarantes aperte trāsgressoribus, & contemptoribus prædictis nos grauius contra eos spiritualiter, & temporaliter prout expedire cognouerimus, processuros & nihilominus quicquid egerint absoluēdo, uel alias, nullius sit roboris, uel momenti.

¶ Ut autem hmōi nostri processus, ad cōmunem omnium

notitiam deducantur, chartas, seu membranas, processus continentes eosdem, in ualuis Basilicarum Principis Apostolorum, & sancti Ioannis Lateranensis de Urbe, ac in maiori ecclesia S. Mariæ ac Sancti Andreæ ciuitatis nostræ Vrbeuetanæ. affigi, seu appendi faciemus, quæ processus ipsos suo quasi sonoro præconio, & patulo indicio publicabunt, ut hi quos processus huiusmodi contingunt, quod ad ipsos non peruenierint aut ipsos ignorauerint, nullam possint excusationem præterdere, seu ignorantiam allegare, cum non sit uerisimile, quo ad ipsos remanere incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur.

¶ Verum ut præsentēs literæ, ac omnia, & singula in eis contenta, eo fiant notiora, quo in plerisque Ciuitatibus, & locis fuerint publicata, Venerabilibus fratribus nostris Patriarchis Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, ac Locorum Ordinariis ubilibet constitutis, per hæc scripta committimus, & in uirtute Sanctæ obedientiæ districtè præcipiendo mandamus, quatinus per se uel aliū seu alios præsentēs literas postquam eas receperint, seu earum habuerint notitiam, saltem semel in anno, aut pluries, prout expedire uiderint, in ecclesiis suis dum maior in eis populi multitudo ad diuina conuenerit, solènter publicent, ad Christi fidelium mentes deducant, nuntient, & declarent.

¶ Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ excōmunicationis, anathematizationis, reuocationis, innodationis, interdictionis, & maledictionis infringere uel ei ausu temerario contraire.

¶ Siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum in Vibe ueteri Anno Incarnationis Dominicæ. M. D. XXVIII. V. Idus Aprilis Pont. Nostri Anno Quinto.

Tenor Decreti Concilii Lateranensium, contra arripientes uel sequestrantes fructus beneficiorum uel ecclesiarum sine expressa licentia, Ro. Pont. qui continetur in Bulla Reformationis lecta in Nona Sessione Concilii Lateranensium, de quo fit mentio in superiori Bulla folio tertio, est infra scriptus.

¶ Leo, Episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Sacro approbante concilio, supernæ dispositionis arbitrio &c.

¶ Et cum fructuum Ecclesiarum Cathedralium & Metropolitanarum, Monasteriorumque & aliorum quoruncumque beneficiorum ecclesiasticorum plenaria dispositio, & administratio ad nos & Ro. Pont. pro tempore existens, & illos etiam qui eiusmodi ecclesias, Monasteria & beneficia iure & Canonice obtinent, solum pertineant, secularesque Principes omni etiã diuino iure id prohibente, dictis ecclesiis, Monasteriis ac beneficiis intromittere se nullatenus debeant, Statuimus & ordinamus ut fructus, redditus & prouentus ecclesiarum, Monasteriorum, ac beneficiorum per seculares ullos Principes, etiam si Imperator, Reges, Reginæue, seu Republicæ uel Potentatus fuerint, aut per eorum officiales seu Iudices etiã ecclesiasticos, uel quascumque alias personas publicas, uel priua

135, de eorundem Imperatoris, Regum, Reginarumue, ac
Principum, rerumq; publicarum uel potentatum mandato
sequestrari, occupariue, aut aliquo modo detineri, ipsiq; huius
iulmodi ecclesias, Monasteria, ac beneficia obtineñ. sub præ
textu Fabricæ, instaurationisq; sine Ro. Pont. pro tempore
existentis expressa licetia, aut elemosinarum, seu quouis alio
colore aut fuce impediri non debeant, quominus de illis ut
antea libere, ac sine impedimento disponere ualeant, Et si
sequestrati fuerint occupatiue, aut detenti, integre libereq;
ac sine exceptione uel mora prælatis, ad quos de iure legitimi
meq; spectant, restituantur, de quibus si dissipati nusq; repe
riri possint, eorum iusta æstimatione facta, dictis Prælati
satisfieri uolumus, per eos qui dictas sequestrationes, appli
cationes, dissipationesq; fecerint, aut fieri mandauerint, sub
poena excommunicationis aut interdicti ecclesiastici talium
Principum terris & Dominio eo ipso incurredis. Et ut eorū,
ac eisdem subiectorum bona ubicūq; reperta, si moniti pa
rere noluerint, capi & retineri possint, Ipsi uero contrafacien
tes tam supradictis poenis q̄ priuationis feudorum & Priui
legiorum, quæ a nobis & Roman. uel aliis ecclesiis nunc &
pro tempore obtinuerint, & aliis contra uiolatores & op
pressores libertatis ecclesiasticæ, etiam per extrauagantes, &
alias constitutiones etiam incognitas, & forsitan in usu non
existentes impositis subiaceant, Quarum omnium tenores
pro expressis & insertis habentes innouamus, ac perpetuum
firmitatis robur habere decernimus & declaramus, ac secun
dum eas per quoscūq; Iudices etiam Sanctæ Romanæ Ec
clesiæ Card. sublata & adempta eis aliter Iudicandi, decla

randiq; potestate, sententiarum, iudicari, & interpretari debere uolumus, atq; mandamus. Et cum a Iure tam diuino q̄ humano laicis potestas nulla in ecclesiasticas personas attributa sit, innouamus omnes & singulas constitutiones fe. re. Bonifacii Papæ .viii. etiam prædecessoris nostri, quæ incipit. Felicitis. & Clemen. V. quæ incipit. Siquis suadente. necnon quascunq; alias Apostolicas Sanctiones in fauorem libertatis ecclesiasticæ, & contra eius uiolatores quomodolibet æditas, & poenis etiam contra talia præsumen. in Bulla quæ legitur in Coena Domini contentis in suo robore permanfuris.

¶ Et cum in Lateraneñ. &c.

¶ Datum Romæ in publica Sessione in Lateraneñ. Sacro sancta Basilica solenniter celebrata, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo, quartodecimo Tertio nonas Maii Pontificatus Nostri Anno Secundo.

¶ Anno a Natiuitate domini Millesimo quingentesimo uigesimo octauo, indictione prima die uero decima mensis Aprilis Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & domini nostri domini Clementis diuina prouidentia Papæ. vii. Anno quinto, Retroscriptæ litteræ fuerunt affixæ & publicatæ in maioris & Sancti Andreæ Vrbeuetan. ecclesiarum ualuis seu portis, ut moris est, per me Desiderium Sanctissimi Domini Papæ Curforem.

C Anno a Natiuitate domini Millesimo quingentesimo
uigesimo octauo, Indictione prima, die uero quartadecima
mensis Aprilis Pontificatus Sanctissimi in Christo patris &
domini nostri domini Clementis diuina prouidentia Papæ
Septimi Anno Quinto retrospectæ literæ affixæ & publi/
catæ fuerunt in Principis Apostolorum ac sancti Ioannis
Lateraneñ. Basilicarum Valuis seu portis per me Petrum
Craleti prælibati domini nostri Papæ Cursorem. Ita est Io.
Valtrini pro magistro Cursorum.

Additum est Decretum ex Bulla reforma
tionis in Nona Sessione Concilii
Lateranensis edita.

